

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 7C/96/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5314205842
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Laura Žideková
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2015:5314205842.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Č a d c a sudkyňou JUDr. Laurou Židekovou v právnej veci navrhovateľa: G.. U. G.A., A.. XX. X. XXXX, W. X. XXX, proti odporcovi: F. G., A.. XX. XX. XXXX, W. X. XXXX, právne zast. JUDr. Marekom Belkom, advokátom so sídlom Fraňa Kráľa 1504, Čadca, v konaní o započítanie do dedičských podielov, takto

rozhodol:

Súd návrh z a m i e t a.

Odporcovi sa náhrada trov konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

Podaným návrhom doručeným súdu dňa 3. 6. 2014, doplneným na výzvu súdu podaním doručeným súdu dňa 14. 4. 2015 sa navrhovateľ domáhal, aby súd po vykonanom dokazovaní vyniesol tento rozsudok: Okresný súd v Čadci v dedičskej veci po poručiťelovi menom U. G., A.. XX. X. XXXX, H.. Č.. XXXXXX/XXX, naposledy bytom X. Č.. XXX, XXX XX X., N.. XX. X. XXXX bez zanechania závetu prostredníctvom súdneho komisára JUDr. Valérie Štetiarovej, so sídlom v Čadci ul. Slovenských dobrovoľníkov č. 2048 o prebiehajúceho dedičského konania 7D/460/2008-530 - Dnot. 168/2008 rozhodol takto:

Súd vykonáva medzi dedičmi vyporiadanie a určuje, že z dedičstva:

a/ F. G., H.. G., A.. XX. X. XXXX, H.. Č.. XXXXXX/XXXX, W. X. Č.. XXXX, XXX XX X., Š. E. X. nenadobudáva nič, pretože na jeho dedičský podiel sa započíta suma min. 22 855,95 €.

b/ A.. P. G., H.. Q., A.. XX. X. XXXX, H.. Č.. XXXXXX/XXX, A. W. X., X. Č.. XXX, XXX XX X., štátny občan SR.

Po poručiťelovi peňažná hotovosť v úschove u F. G., A.. XX. XX. XXXX v sume 8 016,79 €, zlaté starožitné cibuľové hodinky asi v úschove u p. G. v sume 4 000,- €, 1 staršieho bytového zariadenia, kuchynského zariadenia, starší televízor zn. Orava so satelitom, chladnička, starožitné stojaté hodiny, nachádzajúce sa v rodinnom dome č. s. 320 v cene určenej zhodným tvrdením dedičov 250,- €, 1 starožitného nábytku (komoda s mramorovou doskou a skriňa) v cene 25,- €, 1 hospodárskeho inventára (nefunkčná mláťačka, elektromotor na podvozku 5,5 KW) v cene 50,- €, 1 2 ks obrazy svätých + 1 ks veľký drevený kríž s vyobrazením Ježiša spolu v cene 10,- €, 1 3 ks starožitných porcelánových sôch v cene 5,- €. Na jej dedičský podiel prináleží započítať min. sumu 12 356,79 €.

c/ C. G., A.. XX. XX. XXXX, H.. Č.. XXXXXX/XXX, W. X. Č.. XXX, XXX XX X., štátny občan. Na jeho dedičský podiel sa započíta suma 3 651,33 €.

d/ G.. U. G., H.. G., A.. XX. X. XXXX, H.. Č.. XXXXXX/XXXX, W. X. Č.. XXX, XXX XX X., štátny občan SR. Na jeho dedičský podiel sa započíta suma 1 493,73 €.

e/ Y. L., H.. G., A.. XX. X. XXXX, H.. Č.. XXXXXX/XXXX, W. X. Č.. XXX, XXX XX X., štátny občan SR. Na jej dedičský podiel sa započíta suma 1 493,73 €.

Odporca v písomnom vyjadrení k návrhu (čl. 138) uviedol, že vzhľadom k tomu, že sa v dedičskom konaní sp. zn. 7D/460/2008 po poručiteľovi U. G., N.. XX. X. XXXX dedičia nedohodli, Okresný súd Čadca vyzval uznesením sp. zn. 7D/460/2008-530 zo dňa 14. 2. 2015 navrhovateľa na podanie žaloby o spornej otázke započítania na dedičský podiel. Odporca navrhol návrh zamietnuť s odôvodnením, že pokiaľ navrhovateľ mienil riešiť otázku započítania v dedičskom konaní, kde okrem navrhovateľa a odporcu sú ďalší dedičia, títo mali byť v konaní uvedení ako účastníci a to na strane odporcu, alebo navrhovateľa, lebo otázka o započítaní na dedičský podiel sa týka všetkých dedičov. Ďalej navrhol návrh zamietnuť aj z dôvodu označeného petitu, kde navrhovateľ navrhuje, aby súd nahradil činnosť notára, čo nie je prípustné. Návrh navrhovateľa v označení účastníkov konania, ako aj petitu tohto návrhu nedisponuje podstatnými náležitosťami a ako taký je nejasný a nespĺňa kritéria návrhu v zmysle § 79 ods. 1 O. s. p.

Súd na pojednávaní vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa a odporcu, prečítaním podstatného obsahu listinných dôkazov a oboznámením podstatného obsahu pripojeného spisu Okresného súdu Čadca sp. zn. 7D/460/2008 a na základe takto vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav.

Na Okresnom súde v Čadci prebieha dedičské konanie po poručiteľovi U. G., A.. XX. X. XXXX, A. W. X. XXX, N.. XX. X. XXXX pod sp. zn. 7D/460/2008. Okresný súd v Čadci uznesením č. k. 7D/460/2008-530, Dnot 168/2008 zo dňa 14. 2. 2014 konanie o dedičstve prerušil do rozhodnutia o spornej skutočnosti v súdnom konaní a uložil G.. U. G. lehotu 15 dní po právoplatnosti tohto uznesenia na podanie žaloby o spornej otázke započítania na dedičský podiel. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 6. 6. 2014. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že medzi dedičmi vznikol spor ohľadne započítania a výšky započítania na dedičský podiel a to konkrétne medzi vnukom poručiteľa G.. U. G. a synom poručiteľa F. G., nakoľko G.. U. G. tvrdí, že F. G. treba započítať na jeho zákonný dedičský podiel sumu 34 683,75 €, ktoré mal obdržať len od poručiteľa a že nejde o obvyklý dar. Spor medzi dedičmi o skutočnostiach rozhodujúcich pre záver o započítaní darov na dedičských podiel niektorého z dedičov bráni súdu rozhodnúť o ukončení dedičstva a otázku započítania je možné považovať za spornú skutočnosť, ktorá sa dá podporne podradiť pod § 175 k O. s. p., preto súd odkázal dediča G.. U. G., aby podal žalobu na súd a do tejto doby konanie prerušil. Z dedičského spisu zároveň vyplýva, že dedičské konanie je vedené u notárky U.. Q. Š.. Okresný súd v Čadci uznesením č. k. 7D/460/2008-221, Dnot 168/2008 zo dňa 5. 2. 2010 okrem iného vykonal medzi dedičmi vyporiadanie, v ktorom sa zaoberal i započítaním do dedičských podielov. Krajský súd v Žiline uznesením sp. zn. 6Cod/5/2011 zo dňa 30. 6. 2011 (čl. 260) uznesenie Okresného súdu zrušil a vec vrátil Okresnému súdu na ďalšie konanie, pričom z odôvodnenia rozhodnutia okrem iného vyplýva, že odôvodnenie napadnutého uznesenia je nedostatočné ohľadom otázky započítania do zákonných dedičských podielov. Z dedičského spisu zároveň vyplýva, že dedičmi po poručiteľovi U. G., teda účastníkmi dedičského konania je okrem navrhovateľa a odporcu aj C. G., A.. XX. XX. XXXX, W. X. XXX Y. Y. L., A.. XX. X. XXXX, W. X. XXX.

Navrhovateľ pri výsluchu na pojednávaní uviedol, že notárka nevedela rozhodnúť o dedičstve, pretože tam bol spor, preto ho odkázala na súd, aby podal žalobu. Notárka nevedela vysporiadať to, že niektoré nehnuteľnosti si dal odporca osvedčiť, tieto následne predal a preto nevedela, čo sa má do dedičstva započítať. Žiada preto, aby súd určovacou žalobou určil, ktoré pozemky patria do dedičstva a ktoré pozemky do dedičstva nepatria. Účastníkom dedičského konania je aj jeho otec U. G., ktorý sa dedičstva vzdal v prospech neho a jeho sestry Y. G., Q. L., ďalej je účastníkom dedičského konania C. G. a odporca.

Odporca pri výsluchu na pojednávaní uviedol, že navrhovateľ už v dedičskom konaní chcel započítať do dedičstva nejaké sumy, ktoré sú úplne nezmyselné. Nevie sa vyjadriť, prečo bolo dedičské konanie prerušené. On má všetko v poriadku, všetky zmluvy má podľa zákona vysporiadané.

Podľa § 484 Občianskeho zákonníka, súd potvrdí nadobudnutie dedičstva podľa dedičských podielov. Pri dedení zo zákona sa dedičovi do jeho podielu započíta to, čo za života poručiteľa od neho bezplatne dostal, pokiaľ nejde o obvyklé darovania; ak ide o dediča uvedeného v ustanovení § 473 ods. 2 <aspi://module='ASPI'&link='40/1964 Zb.%2523473'&ucin-k-dni='30.12.9999'>, započíta sa okrem toho aj to, čo od poručiteľa bezplatne dostal dedičov predok. Pri dedení zo závetu treba toto započítanie urobiť, ak na to dal poručiteľ príkaz alebo ak by inak obdarovaný dedič bol oproti dedičovi uvedenému v ustanovení § 479 <aspi://module='ASPI'&link='40/1964 Zb.%2523479'&ucin-k-dni='30.12.9999'> neodôvodnene zvýhodnený.

Podľa § 175k Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O. s. p.),

(1) Ak niekto pred potvrdením nadobudnutia dedičstva tvrdí, že je dedičom, a popiera dedičské právo iného dediča, ktorý dedičstvo neodmietol, vyšetrí súd podmienky dedičského práva oboch a koná ďalej s tým, u koho sa domnieva, že je dedičom.

(2) Ak však rozhodnutie o dedičskom práve závisí od zistenia sporných skutočností, odkáže súd uznesením po márnom pokuse o zmier toho z dedičov, ktorého dedičské právo sa javí ako menej pravdepodobné, aby svoje právo uplatnil žalobou. Na podanie žaloby určí lehotu. Ak žaloba nebude podaná v lehote, pokračuje súd v konaní bez zreteľa na tohto dediča.

(3) Ak sú aktíva a pasíva medzi účastníkmi sporné, obmedzí sa súd len na zistenie ich spornosti; pri výpočte čistého majetku na ne neprihliada.

Ustanovenie § 484 Občianskeho zákonníka upravuje postup súdu pri vyporiadaní dedičských podielov, ak o dedičskom práve rozhoduje sám, pretože dedičia sa medzi sebou nedohodli. Pri tomto rozhodovaní je povinný vykonať zápočet na dedičský podiel dediča, ktorého poručiteľ počas života obdaroval. Tento postup sa uplatní vo vzťahu ku všetkým dedičom bez ohľadu na to, či dedia zo zákona, alebo na základe závetu. Ak nedôjde medzi dedičmi k dohode o vyporiadaní alebo ak túto dohodu o vyporiadaní súd neschváli, vykoná vyporiadanie z úradnej moci súd. V takom prípade súd prihliada pri určení podielov dedičov na dedičstve na to, k akým majetkovým presunom z majetku poručiteľa do majetku budúcich dedičov počas života poručiteľa došlo. Pri tomto rozdelení podielov je súd povinný prihliadať na požiadavku na zápočet darov, ktoré dedičia, prípadne ich predchodcovia od poručiteľa počas jeho života dostali, tým do určitej miery vyrovnáť majetkový prospech jednotlivých dedičov, ktorý pochádza z majetku poručiteľa v dobe jeho života, ako aj v dobe jeho smrti. Dedičské podiely (podieľ na dedičstve), ktoré potvrdzuje súd podľa dedičských podielov jednotlivých dedičov (§ 175 q ods. 1 písm. d) O. s. p., § 483 a § 484 Občianskeho zákonníka) môžu byť zmenené tzv. zápočtom (koláciou), pri ktorom sa berú do úvahy aj dary, ktoré priamo predmetom dedičstva nie sú, ale ktoré niektorý z dedičov dostal od poručiteľa ešte za jeho života nad rámec príležitostných darov, t. j. darov pri dedičových narodeninách, meninách a pod. Predmetom zápočtu na dedičský podiel je to, čo dedič, prípadne to, čo si bezplatne dostal od poručiteľa, pričom tieto dary podľa svojej povahy a veľkosti predchádzali nápadu dedičstva. Obvyklé dary sa preto neberú do úvahy. Zákon má na mysli dary venované bez protiplnenia zo strany neskoršieho dediča, ktoré svojou výškou a povahou prekračujú obvyklé darovania zodpovedajúce zárobkovým a majetkovým pomerom darcu. Nemožno však sem započítať plnenie, na ktoré bol poručiteľ povinný zo zákona. Prihliada sa na hodnotu darov v čase, kedy k poskytnutiu daru došlo, a nie na hodnotu daru v čase smrti poručiteľa, alebo v čase dedičského konania. Pri výpočte dedičských podielov sa vychádza z tzv. kolačnej podstaty, čo je obvyklá cena majetku, patriaceho do dedičstva v deň smrti poručiteľa, zvýšená o cenu darov, ktoré dostal obdarovaný dedič, resp. vnuci, právnci poručiteľa. Z kolačnej podstaty sa vypočíta hypotetický podiel každého dediča na dedičstve. Každému dedičovi sa od takto vypočítaného podielu odpočíta hodnota darov, ktoré dedič dostal počas života poručiteľa darom. Všetky uvedené skutočnosti týkajúce sa § 484 Občianskeho zákonníka rieši súd v konaní o dedičstve pri rozhodovaní o potvrdení nadobudnutia dedičstva podľa dedičských podielov (uznesenie Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 5Co/284/2013 zo dňa 24. 9. 2013).

V danom prípade dospel súd k právnomu záveru, že spor medzi dedičmi o skutočnostiach rozhodných pre záver o započítaní daru na dedičský podiel niektorého z dedičov nie je sporom o dedičské právo. Otázkou započítania daru na dedičský podiel dediča rieši súd v konaní o dedičstve pri rozhodovaní o potvrdení nadobudnutia dedičstva podľa dedičských podielov (§ 484 Občianskeho zákonníka). Postup podľa § 175 k ods. 2 O. s. p. nie je v takomto prípade možný (R 20/2004, rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30Cdo 889/2002 z 26. 6. 2003). Súd vychádzajúc z tohto právneho posúdenia veci rozhodol tak, že návrh navrhovateľa zamietol. Na takéto určenie a vyporiadanie dedičstva, ako uviedol navrhovateľ v návrhu nie je ani daný naliehavý právny záujem, pretože svojho práva sa vie domáhať v dedičskom konaní, kde táto otázka bude s konečnou platnosťou vyriešená. Pokiaľ navrhovateľ na pojednávaní uviedol, že žiada, aby súd určovacou žalobou určil, ktoré pozemky patria do dedičstva a ktoré pozemky do dedičstva nepatria, tomuto tvrdeniu navrhovateľa nezodpovedá žalobný petit, uvedený v písomnom doplnení návrhu na čl. 29, 30 spisu. Okrem uvedených dôvodov zamietol súd návrh i z dôvodu neúplného okruhu účastníkov konania, nakoľko účastníkmi dedičského konania okrem navrhovateľa a odporcu sú i C. G.A. Y. Y. L., ktorí nie sú účastníkmi tohto konania (§ 91 ods. 2 O. s. p.).

Navrhovateľ v konaní vzniesol viacero návrhov na vykonanie dokazovania, napr. výsluchom svedkov, súd však tieto návrhy na vykonanie dokazovania v záujme zásady hospodárnosti a plynulosti konania

ako nedôvodné zamietol, nakoľko návrh navrhovateľa vzhľadom na vyššie uvedené dôvody považoval za nedôvodný a vykonanie takéhoto dokazovania za nadbytočné.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 150 O. s. p. Odporca mal v konaní plný úspech, preto by mal právo na náhradu trov konania, ktorých náhradu si aj uplatnil, avšak súd z dôvodov hodných osobitného zreteľa nepriznal odporcovi náhradu trov konania. Dôvody hodné osobitného zreteľa videl súd v tom, že navrhovateľ podal žalobu na základe uznesenia Okresného súdu v Čadci, č. k. 7D/460/2008-530, Dnot 168/2008 zo dňa 14. 2. 2014, ktorým mu súd uložil povinnosť podať žalobu o spornej otázke započítania na dedičský podiel. Preto na základe tohto uznesenia bol navrhovateľ nútený žalobu podať a podaním žaloby si splnil povinnosť uloženú súdom v predmetnom uznesení. Súd má zato, žeby nebolo spravodlivé, aby navrhovateľ znášal trovy konania odporcu, pokiaľ si plnil súdom uloženú povinnosť na podanie žaloby, ktorá však podľa právneho názoru súdu nebola dôvodná.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Žiline prostredníctvom Okresného súdu Čadca v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O. s. p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená dobrovoľne, je možné navrhnúť výkon rozhodnutia.